

บทคัดย่อ

วิเคราะห์การบริการอนามัยแม่และเด็กของผดุงครรภ์โบราณ ปี พ.ศ. 2533 :กรณีศึกษาที่จังหวัดกระบี่ การศึกษาได้ทำโดยการสัมภาษณ์ผดุงครรภ์โบราณ จำนวน 108 ราย ระหว่างเดือน มิถุนายน-กรกฎาคม 2533 ที่จังหวัดกระบี่ ผลจากการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. การบริการอนามัยแม่และเด็กในระยะตั้งครรภ์ ผดุงครรภ์โบราณร้อยละ 100 มีความเห็นว่า ถ้ามารดาได้รับรู้สุขภาพของตนแข็งแรงดี ไม่มีความจำเป็นต้องมารับการตรวจครรภ์ แต่สำหรับมารดาที่มารับบริการฝากครรภ์ การบริการที่ดีให้ คือ แต่งท้องร้อยละ 97.22 (105 ราย) เพื่อจัดทำทารกในครรภ์ร้อยละ 97.22 (105 ราย) นวดแขน-ขาและลำตัว เพื่อจัดอาการปวดเมื่อยร้อยละ 78.43 (83 ราย) สำหรับการให้การแนะนำเกี่ยวกับโภชนาการ มีการกระทำเพียงร้อยละ 39.81 (43 ราย) การแนะนำให้ไปรับวัคซีนเพื่อป้องกันบาดทะยักแก่ทารกในครรภ์ร้อยละ 50.9 (55 ราย)

2. การบริการอนามัยแม่และเด็กระยะหลังคลอด ผดุงครรภ์โบราณร้อยละ 99.07 (107 ราย) ยังขาดความตระหนักต่อการทำคลอดด้วยวิธีที่ปลอดภัย ร้อยละ 85.19 (92 ราย) ยังทำคลอดด้วยวิธีการทางไสยศาสตร์ร่วมกับวิธีทำคลอดแผนปัจจุบัน

3. การบริการอนามัยแม่และเด็กในระยะหลังการคลอด ผดุงครรภ์โบราณร้อยละ 90.69 (98 ราย) เชิญมารดาและทารกหลังคลอดปกติ 3-7 วัน ส่วนในรายที่มีภาวะแทรกซ้อน จำนวนวันของการเยี่ยมจะเพิ่มขึ้น สำหรับกิจกรรมการให้บริการหลังคลอด ได้แก่ การเหยียบแขน-ขา และหน้าท้องร้อยละ 48.15 (52 ราย) อาบน้ำให้ทารกแรกเกิดร้อยละ 50 (54 ราย) อาบน้ำแก้มารดา ร้อยละ 14.84 (16 ราย) นอกจากนี้ยังมีการเตรียมอาหาร ช่วยทำงานบ้าน สำหรับคำแนะนำเกี่ยวกับโภชนาการหลังคลอดร้อยละ 98.15 (106 ราย) แนะนำให้งดอาหารแสลงร้อยละ 85.19 (92 ราย) และนอกเหนือไปจากนี้ คือแนะนำให้อยู่ไฟร้อยละ 10.19 (11 ราย)

ผลของการศึกษานี้ แสดงว่าการอบรมฟื้นฟูความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการแพร่เชื้อและการรับเชื้อเข้าสู่ร่างกายในระยะคลอด การปรับเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับความเชื่อด้านารงดอาหารแสลงหลังคลอดในผดุงครรภ์โบราณยังมีความจำเป็นอย่างมาก

Keyword: traditional birth attendences , midwives practices,

traditional midwives practices, south of Thailand.

Abstract

Though western style midwives services have been encouraged in Thailand for many years, The traditional midwives services were still widely used in Krabi . This study was carried out to evaluate traditional midwives services in year 1990 in Krabi. Data were collected by depth interview on traditional midwives from June-July 1990. Then percentage was used to process the data.

The results of study revealed as following:

1. Traditional prenatal services were abdominal manipulation 97.22 percent , physical massaged 78.43 percent , tetanus vaccine advised 50.9 percent and nutritional additional advised 39.8 percent.
2. Traditional intranatal service was delivery . There were 99.07 percent of traditional midwives delivered with safeless techniques, 85.19 percent were still used superstitious manipulation.
3. Traditional Midwives spent about 3-7 days for maternal and child health visitting . The aims of visitting were releasing maternal fatigue by stepping on arms and thighs (60.19 percent) , physical massaged (48.15 percent), baby bathe (50.00 percent), maternal bathe(14.8 percent) and nutritional taboo advised (95.19 percent).

The study showed that, the nutritional promotion during prenatal- postnatal, and technique of child birth deliveries of traditional midwives services should be corrected in Krabi.